

Žena u Bibliji

Novi zavjet

Biblijska teologija 1
amdg.eu/fer-bt1
bibteo@fer.hr

FER

Biblijska teologija 1

FER, zim. sem. 2021./22.

doc. dr. sc. Niko Bilić, SJ, FFRZ

Tanja Lakić, mag. theol.

<http://www.fer.unizg.hr/predmet/bibteo1>

Žena u Bibliji

Novi zavjet

- Velika vjera i božanska velikodušnost
- Vjera u uskrsnuće, narav ostaje
 - Apostolska aktivnost: poziv Kristu
- Prva europska vjernica
- Marija Magdalena

Uporna molitva majke strankinje

Mt 15,21–28

Mk 7,24-30

Brižna majka

- Za bolesno dijete preko granicâ (Mt **15,22**)
 - Odvažno istupa: smiluj se “eleison” (15,22) – za koga?
 - Kći – zagovorna molitva
- Shrvana na tlu (25) = klanjanje
- Trostruk neuspjeh (23s.26)
 - “Gospodine” (22)
 - Ignoriranje (**23a**)
 - Neuspjela intervencija (23.24)
 - “Gospodine” (25)
 - Grubo odbijanje (**26**)
- Ne odustaje: “Gospodine!” (27)

Velika vjera

- Pas, psić – uvreda? (Mt 15,26)
 - Semitski govor, pedagogija?
 - *Pusti me na miru!*
- “Povukao se” (15,21)
usp. “da nitko ne sazna” (Mk 7,24)
 - Žestoko, usp. “Sotono!” (Mt 16,23)
 - Izvrsna taktika u 15,27:
- Preokret u argument (27)
 - Kristova ocjena (28)?
- *Velika vjera* žene poganke (28)
 - Dijalog: govori “njoj” (28)

- “Ženo!” usp. Post 1,27; Iv 2,4; 19,26
 - “Pomozi mi!” (Mt 15,25)
- “Neka ti bude kako (god) želiš!” (28)

Pashalno obilje

- ⇔ Po riječi tvojoj (Lk 1,38);
- Budi volja tvoja (Mt 6,10);
- Kako ti hoćeš (Mt 26,39)
- **“Kruh” ἄρτος (Mt 15,26)**
(usp. Mt 14,13-20; 15,32-39)
- **čudesno umnožen – prije i poslije**
 - **“Mrvice” (15,27)** u Mt 14,20; 15,37?
- = ulomci
- 12 košara od 5 tisuća (Mt 14,20)
- 7 košara od 4 tisuće (Mt 15,37)
- = Obilje

Biblijska teologija 1
amdg.eu/fer-bt1
bibteo@fer.hr

Martin put do apostolske vjere

Lk 10,38–42

Iv 11,20-28

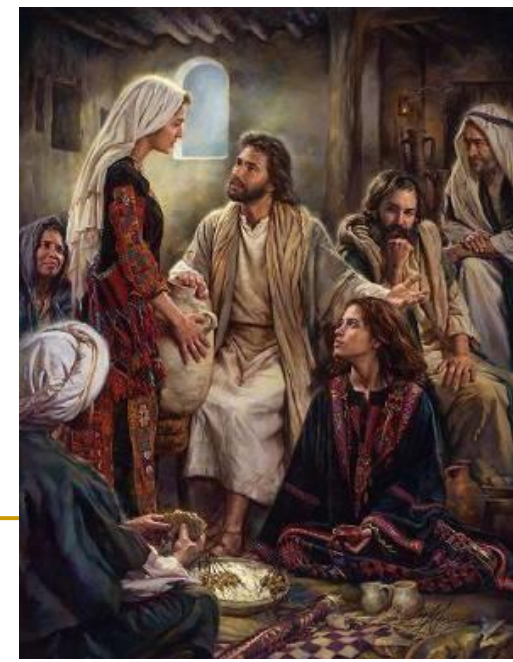

Sestra Marta

- Nalik Ivanu: Iv **11,5**
- A Isus ljubljaše Martu...
 - Dvije životne situacije
- “Ja sam uskrsnuće i život” (Iv **11,25**)
 - Martina aktivnost u Lk **10,38**; Iv **11,3.39**?
- Ugošćuje Isusa (Lk 10,38)
- Šalju obavijest o bratu (Iv 11,3)
- Upozorava na mrtvo tijelo (39)
 - Martina inicijativa u Lk 10,40?
- “Gospodine, reci joj...” (40)
 - Prigovor (“ne mariš?”) usp. Mk 4,38), diplomacija, molitva

Vincenzo Campi, Krist u Marijinoj i Martinoj kući, Galleria Esense, Modena

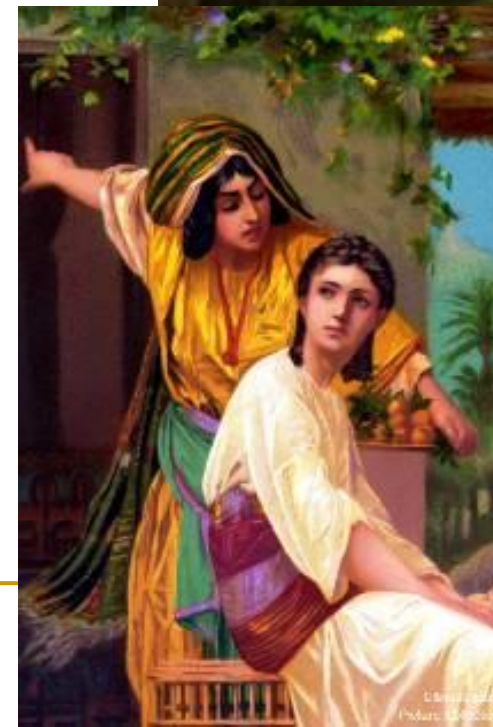
Marta učenica

- ❑ Božanski poziv u Lk **10,41**?
- ime 2x – Marta, Marta
 - ❑ kao Post 22,11; Izl 3,4; 1 Sam 3,6;... Dj 9,4
 - ❑ Abraham, Mojsije, Samuel... Pavao
 - ❑ Kome pouke: Jedno je potrebno (Lk 10,42)
 - ❑ Sestrin dio je dobar, trajan?
- Marti – *poučena* (Iv 11,20)? →
- “kad Marta *doču* da Isus dolazi...”
 - ❑ Inicijativa u Iv 11,21? (usp. Lk 10,40)
- “Gospodine, da si bio...”
 - ❑ Martina vjera u Iv 11,**21.22**:
- “ne bi umro” – Isus jači od smrti (21)
- “što god zatražiš od Boga” – svemoćan zagovor (22)

Nove pouke

- “Uskrsnut će brat tvoj...” (Iv 11,23)
- **Marta: u posljednji dan (24)**
- **Isus: – ovdje i sada (11,25.44)**
 - Riječ: “Ja sam uskrsnuće...” (25)
i djelo: “iziđe” (44 usp. “Izlazi!” 43)
- **Plodovi u v27.28?**
- **apostolska vjera:**
- **1. “Vjerujem: Ti si Krist!” (11,27)
usp. Mt 16,16 (Petar)**
- **2. “Učitelj je ovdje i zove te” (Iv 11,28)**

*Lidija –
europska vjernica*
Λυδία

Dj 16,11-15.40

Kršćanstvo u Europi

- Kršćani u Rimu
- prva osobno poznata
 - Trostruka intervencija (Dj 16,6s.9):
- Duh zaustavlja apostole:
 - Ne u Aziju (Dj 16,6)
 - Ne u Bitiniju (7)
- Pavla u viđenju Makedonac poziva u pomoć (9)
- Filipi (12)
 - “Mi” – izvještaj (10)

Lidija u Filipima

- Osoba i djela u Dj 16,13.14:
- U zajednici, poštuje subotu (13)
- “sluša”, “bogobojazna”, “pazi/prihvaća riječi” (14)
 - Veza s Bogom u v14?
- “Gospodin joj otvara srce”
 - Status u v14:
- Poduzetnica (skupocjen grimiz), interkontinentalna (Tijatira 14)

Obraćenje

- ❑ Status i postupak u v15:
- Gospodarica, ima dom (15)
- “prisili nas” – moćna, gostoljubiva (15)
- ❑ Preokret u v15:
- Krštena (15)
 - ❑ Podložna (15)?
- “vi prosudite” (15)
- “vjerna”

Gostoljubiv dom Lidijin

- Pavao nakon utamničenja (Dj 16,40):
- Opet u Lidijinu kuću
 - Ondje se okupljaju (v40):
- ἀδελφοί “braća!” (40)
 - Apostoli prema njima?
- “bodre” ih – παρακαλέω (v40)
 - Homilija, Duh
 - → “po kućama lomili kruh” (Dj 2,46)
 - = Euharistija
- Lidija stvara prostor za Crkvu

Biblijska teologija 1
amdg.eu/fer-bt1
bibteo@fer.hr

Philippe de Champaigne, Magdalena pokornica,
Museum of fine Arts, Houston

Marija Magdalena *i Isus*

**Sustavni put do
kršćanske vjere**

Iv 20,11-18

Marija Magdalena i Isus

- Prva uskrsna žena: “...ukaza se najprije Mariji Magdaleni” (Mk 16,9)
 - Ostala uz križ (Iv 19,25)
- A) oslobođena od “sedam zloduha” – opsjednutost (Mk 16,9)
- B) posvećena: slijedi Isusa od Galileje – “pratile su ga i posluživale mu...” (15,41)
- C) slomljena: promatra što se zbiva na Kalvariji (Mk 15,40)

Nije kraj

- D) vjerna preko groba: “promatrahu kamo ga polažu” (Mk 15,47)
 - Pomazanje:
 - “kupiše miomirisa...” (16,1)
 - “moj Gospodin” (Iv 20,13)
- E) iznova razočarana
 - “Uzeše Gospodina...” (Iv 20,2)
 - “Ja ću ga uzeti” (v15)
- F) prepoznavanje
 - “Marijo!” (Iv 20,16) – prepoznata

Nov početak

■ G) osamostaljenje

- “Ne zadržavaj se” (Iv 20,17)
- prva zna za uzašašće (v17):
- Javi: “Uzlazim Ocu”

■ Snažni preokreti

■ *Evandelistica*: “Vidjela sam Gospodina!” (Iv 20,18)

- Usp. “Vidio sam” Iz 6,1.6

■ ἀγγέλουσα

